

Evaluatie en aanbevelingen droogte zomer 2018 PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

1. Overzicht van de genomen maatregelen

Vergaderingen provinciale werkgroep droogte:

- 25 juli 2018: 14u
- 2 augustus 2018: 10u
- 20 augustus 2018: 10u
- 14 september 2018: 9u30

Politiebesluiten van de (waarnemend) gouverneur:

- Politiebesluit van 19 juli 2018 van de gouverneur betreffende watergebruik in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 27 juli 2018 van de gouverneur betreffende watergebruik in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 27 juli 2018 van de gouverneur betreffende brandgevaar in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 3 augustus 2018 van de gouverneur betreffende watergebruik in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 3 augustus 2018 van de gouverneur betreffende het gebruik van water uit bepaalde captatiepunten te Beveren
- Politiebesluit van 17 augustus 2018 van de gouverneur betreffende watergebruik in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 17 augustus 2018 van de gouverneur betreffende de Oude Dender te Dendermonde
- Politiebesluit van 20 augustus 2018 van de gouverneur tot opheffing van het politiebesluit betreffende brandgevaar in de provincie Oost-Vlaanderen
- Politiebesluit van 24 augustus 2018 van de gouverneur betreffende de Zwalm
- Politiebesluit van 7 september 2018 van de gouverneur tot opheffing van de maatregelen betreffende de Oude Dender te Dendermonde
- Politiebesluit van 14 september 2018 van de gouverneur tot opheffing van de maatregelen betreffende de Zwalm
- Politiebesluit van 14 september 2018 van de gouverneur tot opheffing van het politiebesluit betreffende watergebruik in de provincie Oost-Vlaanderen van 17 augustus 2018

- Politiebesluit van 14 september 2018 van de gouverneur tot opheffing van het politiebesluit betreffende het gebruik van water uit bepaalde captatiepunten te Beveren

2. Evaluatie van de impact van de droogte

Brandweer

- De gouverneur heeft tijdens de droogte een politiebesluit uitgevaardigd waarin werd opgenomen dat het verboden was open vuur te maken en vuurwerk te gebruiken in de provincie Oost-Vlaanderen.
- De bevolking interpreteerde de term “open vuur” niet altijd correct. Er is nood aan een duidelijkere omschrijving van wat open vuur precies omvat.
- Sommige evenementen kregen toch toelating om vuurwerk te gebruiken, wanneer er aan bepaalde voorwaarden voldaan werd. Wanneer er een verbod wordt uitgevaardigd, dient dit verbod voor iedereen te gelden.
- Tijdens de droogte kwamen er regelmatig onkruidbranden voor, doordat onkruid vaker wordt bestreden met gasbranders.
- Er is nood aan objectieve parameters die gekoppeld zijn aan een brandfase en maatregelen.
- Er dient zoveel mogelijk uniformiteit te zijn tussen de genomen maatregelen in de verschillende provincies, zowel naar aard als tijdstip.
- Tijdens de droogte was er massale vissterfte. Rendac wou de gestorven vissen niet meenemen. Er is nood aan duidelijkheid over voor wie dit een taak is en duidelijkere afspraken met Rendac.

Farys

- Na de droogte in 2017 hadden de drinkwatermaatschappijen een kleurencode opgesteld. Iedere maatschappij heeft indicatoren vastgelegd die bepalen welke kleurencode geldt.
Bij Farys wordt de code bepaald op basis van het verbruik en de weervoorspellingen.
- CIW gebruikt dezelfde kleuren als de drinkwatermaatschappijen maar de betekenis van de kleurencode is anders. Er is dus een door elkaar heen lopen van verschillende kleurcodes.
- Voor het drinkwaterverbruik is er gedurende de periode van droogte geen probleem geweest.

Vlaamse milieumaatschappij

- Er is nood aan meer differentiatie in de codes voor drinkwater en waterlopen.
- De waterbeschikbaarheid dient te worden vergroot.
- Er is meer nood aan duidelijkheid betreffende blauwalgen en het ziltproces.

- De VMM beschikt over een meetnet voor blauwalgen op recreatievijvers. Dit is het eerste jaar dat er blauwalgen voorkomen op waterlopen.

Dienst integraalwaterbeleid OVL

- De dienst heeft momenteel geen beleid rond droogte. Met de nieuwe bestuursploeg zal hiermee van start worden gegaan.
- De maatregelen i.v.m. drinkwatergebruik dienen te worden gespecificeerd.
- De onderbouwing van de beslissingen en de communicatie van de beslissingen moeten op punt worden gesteld.
- De polders en wateringen zijn niet vertegenwoordigd in de werkgroep. Zij moeten in de toekomst betrokken worden.
- Er is bij de lokale besturen veel onduidelijkheid over de captatiewetgeving. Het is onduidelijk wie mag capteren en wie verboden mag instellen.
- Er is nood aan een overzicht met beschikbare alternatieve waterwinplaatsen.

De watergroep

- Er heerste veel onduidelijkheid over wat wel mag en wat niet mag. Er was ook te weinig communicatie over waarom welke maatregel genomen.

Federale politie

- De vaststellingen op inbreuken op de genomen politiebepalingen gebeuren voornamelijk door de lokale politie. De dienst noodplanning van de gouverneur heeft de lokale politiezones hierover bevestigd. Er werden 26 waarschuwingen en 9 boetes uitgeschreven voor overtredingen op het sproeiverbod.
- Het was niet de prioriteit om repressief op te treden, wel om de bevolking te sensibiliseren.
- Het is moeilijk het verbod te handhaven en vaststellingen te doen. Om de handhaving strikter te laten gebeuren, dienen er meer middelen en mensen beschikbaar te zijn.

De Vlaamse Waterweg

- Omwille van het captatieverbod op onbevaarbare waterlopen, werd er massaal water gepompt uit bevaarbare waterlopen. Hierdoor waren er problemen voor de scheepvaart.
- Momenteel zijn er nog steeds lage debieten op de bevaarbare waterlopen.
- Er gold geen captatieverbod voor de bevaarbare waterlopen omdat de landbouwsector weinig alternatieven had.

De boerenbond

- Bij langdurige droogte vallen de aangelegde landbouwputten droog.
- Het aanleggen van waterbuffers, zowel collectieve waterbuffers of op bedrijfsniveau, wordt gestimuleerd. Er wordt bekeken of dit met folie kan. Voor bekkens zonder folie is er een heffing nodig.
- Bij droogte krijgen de dieren prioriteit.
- Er is geen captatieverbod voor bevaarbare waterlopen omdat de gevolgen van droogte voor bevaarbare waterlopen minder nefast zijn.
- Er zal onderzoek gebeuren naar het efficiënter gebruiken van water en het robuuster maken van de landbouwbedrijven.
- Er was een verschil in de periode van mogelijkheid tot captatie en beregenen. Na de versoepeling van het politiebepsluit was dit beter.

Proefcentrum voor sierteelt

- Er werd een plattelandsproject ingediend betreffende de waterbeschikbaarheid voor landbouwers.
- Op Waterinfo zijn er droogtekaarten terug te vinden voor Vlaanderen.

Agentschap natuur en bos

- De polders en wateringen kunnen een captatieverbod instellen volgens de polderwet. Er is meer duidelijkheid nodig over deze polderwet. In Oost-Vlaanderen zijn er 28 polderbesturen.
- Er kunnen preventieve maatregelen worden genomen: bijvoorbeeld starten met een hoger waterpeil in de waterlopen in de lente.
- Zware schade in recente aanplantingen, vooral op de zandbodems. Vele hectaren jonge aanplantingen zijn verloren gegaan.
- Blauwalgen, massaal kroos (dwergkroos).
- Zeer lage waterstanden met vissterfte tot gevolg.
- Vuurverbod (kamperen en feestjes) werd nergens gerespecteerd in Zuid-Oost-Vlaanderen ondanks vele aanmaningen.
- Twee brandhaarden in bosranden.
- Handhaving problematisch/ ondermaats in meest risicovolle periode (verloven).

Federale dienst gouverneur

- De dienst noodplanning van de gouverneur ontving veel vragen van burgers. Uit de reacties van de burgers bleek dat er begrip was voor de genomen maatregelen.

- Tijdens de droogte was er geen uniformiteit in de beslissingen van de gouverneurs. De gouverneur van Oost-Vlaanderen heeft het initiatief genomen zijn collega's te verzoeken de droogtecommissie te volgen. Wanneer de omstandigheden in verschillende provincies gelijkaardig zijn, dienen de opgelegde maatregelen gelijklopend te zijn.

3. Aanbevelingen

- Duidelijke terminologie betreffende brandgevaar.
- Duidelijkheid brengen in de fases en kleurcodes.
- Meer waterbuffers voorzien, landbouwers beter voorzien in eigen waterwinning.
- Meer uniformiteit in de opgelegde maatregelen in de verschillende provincies.